

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

A. Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από τη διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, προτείνονται τροποποιήσεις στο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και σε λοιπά ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής και έρευνας.

Εισαγωγικώς, επισημαίνεται ότι το συνταγματικό πλαίσιο της ανώτατης εκπαίδευσης και ο χαρακτήρας των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων αναπτύσσονται εν εκτάσει στην Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων επί του νομοσχεδίου «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Νόμος 4009/2011).

Από τη νεώτερη νομολογία, επισημαίνεται η πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας (519/2015), η οποία συνοψίζει ως ακολούθως τις αρχές που διέπουν την ανώτατη εκπαίδευση: «14. ... Οι αρχές αυτές είναι, αφενός, η αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας και, αφετέρου, η αρχή της πλήρους αυτοδιοικήσεως (ΣτΕ 2801/1984 Ολομ., 411/2008, Π.Ε. 144/2008 Ολομ., κ.ά.). Η αρχή της ακαδημαϊκής ελευθερίας, η οποία εγγυάται την αδέσμευτη επιστημονική σκέψη, έρευνα και διδασκαλία, αποτελεί ατομικό δικαίωμα του πανεπιστημιακού ερευνητή ή διδασκάλου, το οποίο ασκείται ως οργανωμένη δραστηριότητα εντός του πλαισίου λειτουργ-

2

γίας των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Η ελευθερία αυτή είναι, ως προς το περιεχόμενο και την μέθοδο της διδασκαλίας και της έρευνας, απόλυτη και ισχύει έναντι πάντων, μη επιδεχόμενη άλλους περιορισμούς πέραν εκείνων που απορρέουν από την υποχρέωση σεβασμού, εκ μέρους του πανεπιστημιακού διδασκάλου ή ερευνητή, των λοιπών διατάξεων του Συντάγματος (ΣτΕ 2786-8/1984 Ολομ.). Από την εν λόγω αρχή απορρέει η υποχρέωση του κοινού νομοθέτη, κατά την οργάνωση των καθηκόντων των μελών του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, να διασφαλίζει την ακώλυτη άσκηση του έργου τους (ΣτΕ 1731/1986 Ολομ., 2786, 2801/1984 Ολομ., 81/2007, 3479/2001 κ.ά.). Η αρχή της πλήρους αυτοδιοικήσεως των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έχει ως περιεχόμενο την εξουσία των εν λόγω ιδρυμάτων να αποφασίζουν για τις δικές τους υποθέσεις με δικά τους όργανα, τα οποία καθορίζονται μεν από τον κοινό νομοθέτη, απαρτίζονται όμως από πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα ή μετέχουν, κατά τα ανωτέρω, στην πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής αποστολής τους. Ως αναγκαίο περιορισμό της πλήρους αυτοδιοικήσεως των Α.Ε.Ι., οι ίδιες συνταγματικές διατάξεις καθιερώνουν την κρατική εποπτεία επί των ιδρυμάτων αυτών, περιεχόμενο της οποίας είναι, κατά την έννοια του Συντάγματος, ο έλεγχος νομιμότητας, από κρατικό όργανο, των πράξεων των οργάνων τους (ΣτΕ 874/1992 Ολομ., 2801/1984 Ολομ.). Περαιτέρω, η ως άνω εξουσία, στην οποία περιλαμβάνεται, προεχόντως, η επιλογή του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι., περιορίζεται, ως αμιγώς διοικητική, στην εφαρμογή των κανόνων δικαίου που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία τους και δεν περιλαμβάνει και το δικαίωμα θεσπίσεως των σχετικών κανόνων ή της συμπράξεως στην παραγωγή τους κατά τρόπο δεσμευτικό για τα νομοθετικά όργανα, πράγμα που προϋποθέτει όχι απλώς αυτοδιοίκηση αλλά αυτονομία των εν λόγω ιδρυμάτων, η οποία δεν τους παραχωρήθηκε από το Σύνταγμα. Εντός του πλαισίου αυτού, η θέσπιση των κανόνων για τη ρύθμιση ζητημάτων οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Ε.Ι., στα οποία περιλαμβάνεται και ο τρόπος συγκροτήσεως και λειτουργίας των συλλογικών τους οργάνων (ΣτΕ 195/1984 Ολομ.), ανήκει στην αρμοδιότητα της νομοθετικής λειτουργίας και ασκείται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπει το Σύνταγμα, όπως συμβαίνει και με την οργάνωση οποιασδήποτε δημόσιας υπηρεσίας, είτε κρατικής, είτε αυτοδιοικούμενης, κατά τόπο ή καθ' ύλη. Υπό την επιφύλαξη της διασφάλισης των προαναφερόμενων δύο συνταγματικών αρχών, ο νομοθέτης, κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του αυτής, ούτε δεσμεύεται από τις σχετικές απόψεις των ενδιαφερομένων ιδρυμάτων, ούτε υποχρεούται να ακολουθήσει ορισμένο οργανωτικό και λειτουργικό πρότυπο (ΣτΕ 1731/1986

Ολομ., Π.Ε. 144/2008 Ολομ.), αλλά διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας να οργανώνει το θεσμικό πλαίσιο για την δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. ανάλογα με τη φύση του ρυθμιζόμενου θέματος (ΣΤΕ 982/2012 Ολομ.) και να ορίζει τα πρόσωπα που μετέχουν στη διοίκησή τους, προβλέποντας διαφορετικό τρόπο αναδείξεως ή συμμετοχής στα όργανα από εκείνο που ίσχυε στο παρελθόν, ενόψει και των εκάστοτε ισχυουσών στα πανεπιστήμια συνθηκών, ώστε να μπορούν αυτά να ανταποκριθούν στις εξελισσόμενες επιστημονικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, με σκοπό την ικανοποίηση των σύγχρονων και πολυεπίπεδων στόχων του πανεπιστημίου (ΣΤΕ 982/2012 Ολομ., 1731/1986 Ολομ., Π.Ε. 144/2008 Ολομ., πρβλ. ΣΤΕ 32/2009 7μ.)».

Περαιτέρω, με την απόφαση 1469/2016 της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας κρίθηκε ότι, ενόψει του σκοπού της ανώτατης εκπαίδευσης, συνιστάμενου στην προαγωγή και μετάδοση της επιστημονικής γνώσεως με την έρευνα και την διδασκαλία, «ο συνταγματικός νομοθέτης προέβλεψε την ύπαρξη διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, τα μέλη του οποίου αναγνωρίζονται ως δημόσιοι λειτουργοί, τελούντες υπό ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς εγγυώμενο την προσωπική και λειτουργική τους ανεξαρτησία, εκλέγονται δε από πανεπιστημιακά όργανα με ακαδημαϊκά κριτήρια που εξασφαλίζουν την ανάδειξη άξιων επιστημόνων ως πανεπιστημιακών διδασκάλων (ΑΕΔ 30/1985, ΣΤΕ 41/2013 Ολομέλεια, 246/2006, 2786/1984 Ολομέλεια). Περαιτέρω ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται να προβλέπει την διάκριση του κύριου διδακτικού προσωπικού σε περισσότερες βαθμίδες με κλιμάκωση προσόντων και ειδική ουσιαστική κρίση για κάθε βαθμίδα, προς τον σκοπό της αναδείξεως πανεπιστημιακών διδασκάλων υψηλού επιστημονικού επιπέδου και διδακτικής ικανότητας. Η συνταγματική αρχή της ισότητας και η συναφής αρχή της αναπτύξεως της προσωπικότητας και της σταδιοδρομίας κάθε Έλληνα κατά τον λόγο της προσωπικής του αξίας και ικανότητας (άρθρα 4 παράγραφος 1 και 5 παράγραφος 1) επιβάλλουν να είναι ποιοτικά και λειτουργικά ομοιογενής κάθε ομάδα που μετέχει στην εκπαιδευτική και ερευνητική αποστολή των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Εκδήλωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας είναι η αξίωση των μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού να επιτελείται το εκπαιδευτικό και διδακτικό τους έργο από πρόσωπα που παρουσιάζουν ομοιογένεια από απόψεως τυπικών και ουσιαστικών προσόντων, καθηκόντων και ευθύνης στην όλη λειτουργία των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΑΕΔ 30/1985, ΣΤΕ 1731/1986 Ολομέλεια, 1854/1990 Ολομέλεια). Εξ άλλου (...) ο νομοθέτης διαθέτει ευρύτατα περιθώρια εξουσίας και δεν υποχρεούται να ακολουθήσει ορισμένο οργανωτικό και λειτουργικό πρότυπο, πρέπει, όμως, να οργανώνει τα ανώτατα

εκπαιδευτικά ιδρύματα και να ορίζει τα πρόσωπα που μετέχουν στα πανεπιστημιακά όργανα εν όψει των εκάστοτε κρατούσων επιστημονικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών, διασφαλίζοντας, παράλληλα, την πλήρη αυτοδιοίκηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και την ακώλυτη άσκηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας και επιλέγοντας ρυθμίσεις πρόσφορες για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει κάθε φορά (ΣτΕ 1013/2013 Ολομέλεια)» (σκ. 7).

Β. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αποτελείται από δύο (2) Μέρη και ογδόντα εννέα (89) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου που αφορά στην έναρξη ισχύος του νομοθετήματος.

Το Μέρος Πρώτο (άρθρα 1 έως 68) ρυθμίζει ζητήματα ανώτατης εκπαίδευσης. Το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1 έως 6) περιέχει γενικές διατάξεις και τα Κεφάλαια Β' (άρθρα 7 και 8) και Γ' (άρθρα 9 έως 11) εξειδικεύουν ζητήματα του κανονιστικού πλαισίου αυτοδιοίκησης των Α.Ε.Ι.. Συγκεκριμένως, προβλέπεται ότι τα Α.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για αποφοίτους επαγγελματικών λυκείων (άρθρο 1), οριοθετείται η επέμβαση δημόσιας δύναμης σε χώρους των Α.Ε.Ι. (άρθρο 3), επανακαθορίζονται η αποστολή των Α.Ε.Ι. (άρθρο 4), οι προϋποθέσεις ίδρυσης, συγχώνευσης, κατάτμησης κ.λπ. ιδρυμάτων, σχολών και τμημάτων (άρθρα 5 και 10), οι όροι αυτοδυναμίας αυτών (άρθρα 6 και 11), ο οργανισμός και εσωτερικός κανονισμός τους (άρθρο 7) και η κατ' εξαίρεση δυνατότητα ύπαρξης σχολής με λιγότερα από δύο τμήματα (άρθρο 9).

Με το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 12 έως 27) ρυθμίζονται τα όργανα των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι μονάδες τους. Με τα άρθρα 12 έως 15 προσδιορίζονται εκ νέου τα όργανα των Α.Ε.Ι., η σύνθεση και οι αρμοδιότητές τους, καθώς και ζητήματα εκλογής των προσώπων που τα στελεχώνουν. Με τα άρθρα 16 έως 23 προσδιορίζονται εκ νέου τα όργανα των σχολών και των τμημάτων, η σύνθεση και οι αρμοδιότητές τους, καθώς και ζητήματα εκλογής των προσώπων που τα στελεχώνουν. Με τα άρθρα 24 έως 27 ορίζονται τα όργανα μη αυτοδύναμων τμημάτων και των τομέων. Με το κεφάλαιο Ε' (άρθρα 28 και 29) ρυθμίζονται ζητήματα Εργαστηρίων και Μουσείων.

Με το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 30 έως 45) ρυθμίζονται εκ νέου ο δεύτερος και τρίτος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης. Το άρθρο 30 ορίζει το αντικείμενο έκαστου κύκλου (παρακολούθηση προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) και εκπόνηση διδακτορικής διατριβής) και το άρθρο 31 τα όργανα διοίκησης των οικείων προγραμμάτων. Ακολούθως, ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και ειδικότερα η διαδικασία ί-

δρυσης (άρθρο 32), η διάρκεια της φοίτησης και οι πιστωτικές μονάδες (άρθρο 33), η διαδικασία επιλογής των φοιτητών (άρθρο 34), τα τέλη φοίτησης (άρθρο 35), το διδακτικό προσωπικό (άρθρο 36) και οι πόροι (άρθρο 37). Αντιστοίχως με τα άρθρα 38 έως 42 ρυθμίζονται ζητήματα διδακτορικών σπουδών, όπως η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων (άρθρο 38) και η επίβλεψη της διατριβής (άρθρο 39). Με το άρθρο 44 προβλέπεται διαδικασία αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Με το κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 46 έως 49) ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και ιδίως η απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου και τα επαγγελματικά προσόντα αποφοίτων Τ.Ε.Ι. (άρθρο 46), η Επιτροπή Δεοντολογίας (άρθρο 47), το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (άρθρο 48) και τα Ακαδημαϊκά Συμβούλια Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, τα οποία συνιστώνται σε κάθε διοικητική περιφέρεια (άρθρο 49).

Τέλος, το Κεφάλαιο Η' (άρθρα 50 έως 68) ρυθμίζει εκ νέου το νομοθετικό πλαίσιο των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.).

Το Μέρος Δεύτερο (άρθρα 69 έως 89) ρυθμίζει άλλα ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και θρησκευμάτων. Το άρθρο 69 αφορά σε θέματα έρευνας, το άρθρο 70 επανακαθορίζει ρυθμίσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καταργώντας, μεταξύ άλλων, την αναγραφή της διαγωγής των μαθητών στους τίτλους σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ τα άρθρα 71 και 72 τροποποιούν διατάξεις της νομοθεσίας για τα ιδιωτικά σχολεία και τα ιδιωτικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια. Ακόμη, ρυθμίζονται ζητήματα ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης (άρθρο 73), εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (άρθρο 74), και προσωπικού των Α.Ε.Ι. (άρθρο 76), ιδρύεται Πολυτεχνική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου (άρθρο 75), συνιστάται στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Δικαστικό Γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (άρθρο 77), συνιστώνται η Εθνική Επιτροπή και η Τεχνική Επιτροπή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (άρθρο 79) και τροποποιούνται διατάξεις για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων (άρθρο 80). Με το άρθρο 81 ρυθμίζονται εκ νέου θέματα του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, και με τα άρθρα 82 και 83 τροποποιούνται διάφορες επιμέρους διατάξεις εκπαιδευτικής πολιτικής. Τα άρθρα 84 έως 87 περιέχουν τελικές και μεταβατικές διατάξεις και το άρθρο 89 ορίζει την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του νομοσχεδίου

1. Επί του άρθρου 3

Συμφώνως προς το άρθρο 3 παρ. 1, το ακαδημαϊκό άσυλο αναγνωρίζεται για την προστασία των δημοκρατικών αξιών και των ακαδημαϊκών ελευθεριών, ιδίως μάλιστα της ελεύθερης διακίνησης ιδεών και της ακώλυτης άσκησης του δικαιώματος σε γνώση και μάθηση. Τα εν λόγω δικαιώματα κατοχυρώνονται στο άρθρο 16 του Συντάγματος. Παράλληλα, κατά το άρθρο 5 παρ. 2 του Συντάγματος, όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαύουν απόλυτης προστασίας της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους. Εξ άλλου, κατά το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος, όλα τα κρατικά όργανα οφείλουν να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση των συνταγματικών δικαιωμάτων και των αρχών του κοινωνικού κράτους δικαίου.

Συμφώνως προς τις ανωτέρω συνταγματικές διατάξεις, η παροχή έννομης προστασίας στη ζωή και την προσωπική ασφάλεια δεν επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του κράτους, αλλά αποτελεί υποχρέωσή του, ενώ ανήκει καταρχήν στον νομοθέτη η διάρθρωση του συστήματος προστασίας κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκηση όλων των συνταγματικών δικαιωμάτων και η τήρηση των αρχών του κράτους δικαίου.

Στην προκείμενη περίπτωση, με την προτεινόμενη ρύθμιση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 3, η αυτεπάγγελη επέμβαση της δημόσιας δύναμης σε χώρους των Α.Ε.Ι. επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις κακουργημάτων και εγκλημάτων κατά της ζωής. Προβληματισμός μπορεί κατά τούτο να εγερθεί σχετικά με την παροχή αποτελεσματικής προστασίας κατά άλλων εγκλημάτων, ιδίως αυτόφωρων. Τέλος, σημειώνεται ότι η διάκριση μεταξύ των εγκλημάτων κατά της ζωής και των εγκλημάτων κατά της σωματικής ακεραιότητας είναι ενίοτε δυσχερώς διαγνώσιμη κατά τον χρόνο τέλεσής τους.

2. Επί του άρθρου 18

Το νομοσχέδιο προβλέπει τη γενικευμένη συμμετοχή εκπροσώπων των φοιτητών στα όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου. Ειδικώς, το άρθρο 18 παρ. 2 ορίζει ότι σε Σχολές με ένα μόνο Τμήμα η Κοσμητεία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, από τρία εκλεγμένα μέλη ΔΕΠ, από δύο εκπροσώπους των φοιτητών και από τρεις εκπροσώπους μελών Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Ι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π..

Κατά την άποψη που κράτησε στη νομολογία, η συμμετοχή εκπροσώπων των φοιτητών σε όργανα Α.Ε.Ι. είναι σύμφωνη με την αρχή της πλήρους αυ-

τοδιοίκησης (ΑΕΔ 30/85, βλ. και ΟΛΣΤΕ 2923/1987, 1731/1986, 2810/1984). Κατά τη νομολογία αυτή, ο κοινός νομοθέτης έχει τη δυνατότητα να καθορίσει τον τρόπον εκπροσώπησης των τριών βασικών παραγόντων, ήτοι του κύριου διδακτικού (καθηγητικού προσωπικού), του λοιπού (βοηθητικού) διδακτικού ερευνητικού προσωπικού και των φοιτητών. Υπό το φως πάντως των διαφορών λειτουργίας, αρμοδιότητας και αποστολής, η ποσοστιαία συμμετοχή καθορίζεται ανάλογα με την λειτουργική αρμοδιότητα και τη φύση του ρυθμιζόμενου θέματος.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι οργανωτικές επιλογές του νομοθέτη οφείλουν να στοιχούν προς τον βασικό σκοπό της ανώτατης εκπαίδευσης, ο οποίος κατά τη νομολογία συνίσταται στην προαγωγή και μετάδοση της επιστημονικής γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία, και να λαμβάνουν υπόψη τον ρόλο του κύριου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, «τα μέλη του οποίου αναγνωρίζονται ως δημόσιοι λειτουργοί, τελούντες υπό ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς εγγυώμενο την προσωπική και λειτουργική τους ανεξαρτησία, εκλέγονται δε από πανεπιστημιακά όργανα με ακαδημαϊκά κριτήρια που εξασφαλίζουν την ανάδειξη άξιων επιστημόνων ως πανεπιστημιακών διδασκάλων» (ΟΛΣΤΕ 1469/2016).

Κατά τούτο, γεννάται προβληματισμός εάν είναι κατά το Σύνταγμα επιτρεπτή η μειοψηφική συμμετοχή του κύριου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού σε όργανα, όπως η Κοσμητεία μονομηματικής Σχολής, καθώς και εάν εν γένει θα όφειλε η ρύθμιση της ειδικότερης συμμετοχής των φοιτητών να συναρτάται με τον χαρακτήρα των εκάστοτε ασκούμενων αρμοδιοτήτων.

3. Επί του άρθρου 49 παρ. 9

Οι Καθηγητές των Α.Ε.Ι μπορούν να είναι πλήρους απασχόλησης ή μερικής απασχόλησης (άρθρο 23 του ν. 4009/2011). Χρήζει, επομένως, διευκρίνισης η απαίτηση να είναι τα εκ Καθηγητών μέλη του Ακαδημαϊκού Συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (Α.Σ.Α.Ε.Ε.) πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

4. Επί του άρθρου 82

Σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 10 του νομοσχεδίου, προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου μπορούν να διοργανώνονται σε ξένη γλώσσα κατ' εξαίρεση, και αποκλειστικώς σε συνεργασία με το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος.

8

Παρατηρείται ότι η κατά το άρθρο 16 παρ. 2 του Συντάγματος αποστολή των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και η πλήρης αυτοδιοίκησή τους περιλαμβάνουν την ικανότητα αυτοδύναμης οργάνωσης κύκλου σπουδών, χωρίς, ευνοήτως, να αποκλείεται η συνεργασία με άλλα ιδρύματα και η νομοθετική ενθάρρυνση τέτοιας συνεργασίας. Περαιτέρω, ενόψει της συνταγματικής αποστολής των Α.Ε.Ι., σημειώνεται ότι από την αιτιολογική έκθεση δεν προκύπτει η αναγκαιότητα χαρακτηρισμού τέτοιων προγραμμάτων ως εξαιρετικών, και δη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η χρήση ξένης γλώσσας αφορά μόνο σε μέρος του κύκλου σπουδών.

Αθήνα 28 Ιουλίου 2017

Ο εισηγητής

Νικόλαος Παπασπύρου
Λέκτορας της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών